

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

2025-03-07 Nr. 25-O44AR

DĖL DEVYNIOLIKTOSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PROJEKTO

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) išnagrinėjo pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ projektą (reg. Nr. 25-3209) ir žemiau teikia šias pastabas.

1. Dėl Plano veiksmo Nr. 1.7.7.

Siūlome pakoreguoti Plano veiksmą Nr. 1.7.7 sekančiai *„Prisidėti prie darbuotojų trūkumo, ypač regionuose, mažinimo, Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme įteisinant neapmokestinamą kelionės į darbą / iš darbo apmokėjimą, nepaisant to, kokiu būdu darbdavys organizuoja / apmoka kelionės išlaidas supaprastinti pajamų natūra apmokestinimą, nustatant tam tikrą procentą nuo darbo užmokesčio fondo, kurį darbdavys neapmokestinamai gali skirti darbuotojų naudoms“*. LVK narių nuomone, pavėžėjimas, nors yra labai svarbi priemonė prisidėti prie darbuotojų trūkumo mažinimo, ji nėra vienintelė. Dalis įmonių išskiria, kad lygiai tokios pat svarbios yra apgyvendinimo ar maitinimo darbo metu naudos. Dėl to, LVK nuomone, tikslingiausia būtų nustatyti procentą nuo darbo užmokesčio fondo, kurį darbdavys galėtų savo nuožiūra skirti neapmokestinamoms darbuotojų naudoms, įskaitant pavežėjimą, apgyvendinimą, maitinimą, sveikatinimą.

2. Dėl Plano veiksmo Nr. 2.2.1.

Prašome prie plano veiksmo Nr. 2.2.1. *„Sustiprinti darbuotojų, ypač dirbančių skaitmeninėse darbo platformose, teisių apsaugą ir automatizuotų dirbančiųjų stebėsenos sistemų bei sprendimų priėmimo sistemų skaidrumą, pakeičiant Darbo kodeksą ir kitus susijusius teisės aktus“* vykdytojų įtraukti Ekonomikos ir inovacijų ministeriją, kadangi Platforminio darbo direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę klausimas yra glaudžiai susijęs su verslo aplinka ir gali turėti poveikį eilei sektorių (įskaitant grožio salonus, viešojo maitinimo įstaigas, e-komercijos įmones ir t.t.) bei dešimtims tūkstančių savarankiškai dirbančių asmenų.

3. Dėl Plano veiksmo Nr. 2.2.2.

Plane siūloma *„sustiprinti darbdavių bei darbuotojų atstovavimą ir padidinti kolektyvinių sutarčių aprėptį bent iki 40 procentų“*, o įgyvendinimo terminas numatytas 2025 m. IV ketv. Suprantame siekį stiprinti socialinę partnerystę ir skatinti socialinio dialogo plėtrą, tačiau, manome, kad pasirinktas procentinis kolektyvinių sutarčių augimo dydis yra per daug ambicingas, juolab, kad tam įgyvendinti lieka nepilni metai, o rekomendacijų, kaip pasiekti tokį išsikeltą tikslą, pasigendama. Siūlytume svarstyti mažesnę kolektyvinių sutarčių augimo pasiekiamumo rodiklį ir nustatyti priemonės/veiksmo įgyvendinimui ilgesnį įgyvendinimo terminą, siekiant pakankamai laiko apgalvotiems ir pasvertiems sprendimams.

4. Dėl Plano veiksmo Nr. 2.2.8.

Plane siūloma „*padidinti baudas už darbo teisės pažeidimus, siekiant atgrasyti darbdavius nuo darbo teisės pažeidimų*“, o įgyvendinimo terminas numatytas 2026 IV ketv. Siūlytume Plane atsisakyti šios priemonės su aiškiai nustatytu įgyvendinimu terminu ir ateityje ją galimai taikyti pagal poreikį, atsižvelgiant į darbo teisės pažeidimų statistiką, tendencijas. Atkreipiame dėmesį į tai, kad nuo 2024 m. liepos 1 d. sugriežtintos baudmės už nelegaliai įdarbintus darbuotojus, o nelegaliai darbuotojus įdarbinusius darbdavius pradėta viešinti. Be to, nustatyta nauja papildoma nelaimingų atsitikimų darbe (NAD) ir profesinių ligų socialinio draudimo vienkartinė įmoka į VSDF biudžetą draudėjui už DSS norminių teisės aktų pažeidimą, dėl kurio galėjo įvykti NAD, avarija ar atsirasti kitų sunkių padarinių. Atsižvelgus į tai, nesuprantame, kokios priežastys lemia būtinybę vėl grįžti prie baudų didinimo klausimo, kai nuo pastarojo padidinimo nepraėjo vieni metai.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė